ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ ΙΣΤΟΡΙΚΟΦΙΛΟΣΟΦΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Λ. ΠΙΕΡΡΗΣ

Παράπλευρες εκδηλώ σεις

1ο Αρχαιοελληνικό Συμπόσιο

Η επιτυχία του πρώτου και πειραματικού Αρχαιοελληνικού Συμποσίου (κυριολεκτικού) που ωργανώσαμε την τελευταία Πεμπτη της Αποκρηάς από μόνη της ωδήγησε στην θεσμοθέτηση σειράς τέτοιων Συμποσίων, στον τύπο του πρώτου, το οποίο περιγράφω σχετικά λεπτομερώς παρακάτω για να έχετε μια συγκεκριμένη ιδέα του τι κάνουμε σε αυτά. Ο σκοπός είναι να υλοποιήσουμε το κλασσικό Συμπόσιο και για αυτήν καθεαυτήν την απόλαυση που προσφέρει αλλά και για να έχουμε και ένα σημείο πραγματικής αναφοράς από την Ελληνική ζωή όταν κάνουμε τις θεωρητικές αναλύσεις μας.
Το δεύτερο Αρχαιοελληνικό Συμπόσιο θα γίνει με την ευκαιρία της προσεχούς Εαρινής Ισημερίας που συμβαίνει στις 1.21 ώρα Ελλάδας της 21ης Μαρτίου, την νύκτα δηλαδή της Κυριακης προς την Δευτέρα. Και επομένως το συμπόσιο θα γίνει το βράδυ της Κυριακής, ώστε η ευωχία των εδεσμάτων, του πότου και του λόγου να συναντήσει την δυναμερή αρχή της Άνοιξης με ανεωγμένους τους δέκτες της ευαισθησίας μας. Ιδιαιτερη συγκυρία κάνει ώστε το προηγούμενο βράδυ στις 8.10 να έχομε Πανσέληνο. Πανίσχυρος συνδυασμός που προμηνύει ένα όλως ιδιαίτερο Συμπόσιο! Θα κάνουμε ό,τι περνάει από το χέρι μας ώστε να μην διαψεύσουμε τις θείες προσδοκίες!
Μαζευόμαστε 9.15 με 9.30 το βράδυ και η συναξη κρατάει μεχρι βαθύτατης νύχτας και τα προ της αυγής.

Η συμμετοχή είναι ανοικτη για οποιον ενδιαφέρεται πραγματικά. Χρειάζεται προσυνεννόηση για πρακτικούς λόγους. Ο αριθμός είναι σχετικά περιωρισμένος από τον χώρο και από την φύση του δρώμενου! Επιπλέον η εξαίρετη οψοποιός μας πρέπει να ξέρει για πόσα άτομα να ασκήσει την τέχνη της. Οποιος θέλει να συμποσιασθεί ας επικοινωνήσει μαζύ μου.

Αναφορά στο 1ο Αρχαιοελληνικό Συμπόσιο

Την Πέμπτη 3 Μαρτίου, τελευταία της Αποκριάς, αντί Σεμιναρίου συνήλθαμε σε κυριολεκτικό Συμπόσιο. Η ιδέα ήταν να βιώσουμε σε μια πρώτη προσέγγιση το αρχέτυπο του ΑρχαιοΕλληνικού Συμποσίου.
Έτσι τα εδέσματα ήταν κατά αρχαίες συνταγές. Στην πρώτη μας απόπειρα η βάση ήταν ο περιβόητος ηδυφάγος Marcus Gavius Apicius και η σωζόμενη gourmet γαστρονομική του De Re Coquinaria. Από μια συγκεκριμένη λίστα που προετοίμασα, μια ικανότατη ειδήμων της οψοποιητικής τέχνης μας παρασκεύασε ένα θεσπέσιο δείπνο αρχαιότροπο απ' αρχής μέχρι τέλους.
Τα ακούσματα ήσαν από ειδικές εκτελέσεις αρχαίας Ελληνικής Μουσικής: Ensemble Melpomen (υπό την διεύθυνση του Conrad Steinmann), Ensemble Kérylos (Annie Bélis) και Atrium Musicae de Madrid (Gregorio Paniagua). Στις οποίες προσέθεσα μουσική της πρώιμης Αναγέννησης, [π.χ. τα τραγούδια του Matteo da Perugia (1390-1415) στην έξοχη εκτέλεση από το συγκρότημα Mala Punica υπό τον Pedro Memelsderf], και εν συνεχεία υστερότερα μέχρι την εποχή Baroque (π.χ. την Partenope του Haendel στην εκτέλεση της Early Opera Company υπό τη διεύθυνση του Christian Curnyn. Επίσης ερμηνείες χαρακτηριστικών ηρωικών αριών για Castrati, όπως από τον countertenor Philippe Jaroussky σε ένα ρεπερτόριο επιτυχιών του Carestini («η απόλυτη τελειότητα του τραγουδιού») με το Le Concert d' Astrée υπό τη διεύθυνση της Emmanuelle Haim. Η Baroque μουσική αποτελεί το μεταίχμιο όπου η Κλασσική Ροπή της Αναγέννησης ακόμη επιβάλλεται επί της ανερχόμενης Νεοτερικότητας: η Μορφή κυριαρχεί αν και έχουν πάρει σ' αυτήν έμφαση ορισμένα στοιχεία που είναι καταλληλότερα για την έκφραση του Άλλου Πόλου στην Ευρωπαϊκή Ιστορία – όπως ο υπερβολικός έλεγχος του μονοειδούς ρυθμού. (Στην αμέσως επόμενη περίοδο με

την κυρίως και εν στενή εννοία Κλασσική Ευρωπαϊκή μουσική τα δυο νήματα του Ευρωπαϊκού Πέπλου, το Κλασσικό και το Τευτονικό, ακριβώς ισορροπούν εν ισοδυναμία). Για αυτόν τον λόγο επεξέτεινα την ακουστική επένδυση του Συμποσίου μέχρι τη λάμψη της μορφής στη μουσική Baroque.
Για την οπτική επένδυση είχαμε σκεφθεί διάφορες δυνατότητες, αλλά εκ των ενόντων επελέγη η προβολή αρχαίων γλυπτών έργων τέχνης, ως υψηλή δοξολογία του σωματικού κάλλους μορφής στον πολιτισμό της φυσικής τελειότητας. Άλλες παρουσιάσεις θα γίνουν στο μέλλον, όπως εικόνες συμποσίων από αγγειογραφίες.
Το κυριώτερο, το Συμπόσιο αφιερώθηκε, μεταξύ των εδεσμάτων και μετά από αυτά, στη συζήτηση συμποτικών ερωτημάτων που τέθηκαν εν μέσω. (Πβ. τα Συμποσιακά Προβλήματα του Πλούταρχου, πέρα βέβαια από την θεματολογία του Πλατωνικού Συμποσίου, του Ξενοφωντικού, μέχρι των Δειπνοσοφιστών του Αθήναιου και τους Λαπίθες του Λουκιανού, χωρίς να ξεχνάμε καθόλου το διαβόητο δείπνο του Τριμαλχίωνα στο αμίμητο Σατυρικόν του Πετρώνιου). Τέτοια ζητήματα που μας απασχόλησαν συμποτικά ήταν η σημασία της απόδοσης διαφορετικών για το σύγχρονο πνεύμα εννοιών με τον ίδιο όρο σε μια γλώσσα, όπως στην Αρχαία Ελληνική. Εκτέθηκε το «τέλος» που σημαίνει τέρμα, σκοπό, αλλά και φυσική τελείωση και τελετουργική ολοκλήρωση. Επίσης σχολιάστηκε η κοινή ρίζα του «είναι» και του «ευ». Προτάθηκε για σχολιασμό η κοινή σήμανση με τα «μήδεα» τόσο της διεισδυτικής σκέψης, του ικανού σχεδιασμού, της φρονιμάδας, του πυκνού στοχασμού όσο και των αρσενικών γεννητικών οργάνων (μήδεα, μέζεα, μέδεα). Και διάφορα σοβαρά και ευτράπελα ερρίφθησαν επί της τραπέζης. Το «μέδω» (δεσπόζω, κυριαρχώ, αλλά και μεριμνώ, φροντίζω, παρέχω), μέδει της εκ πρώτης όψεως αγεφύρωτης διαφοράς συνδέοντας τα φαινομενικά ασύνδετα! Οπότε και καταλλήλως παρεισήχθη ο τέλειος και θείος οινοχόος Γανυμήδης προς ετυμολογίαν! Και εσχολιάσθη η κατά το ηβαίον αρχαία περι-έργεια, όπως φαίνεται στα αγάλματα των Κούρων. Και άλλα συμποτικά μας απασχόλησαν.

Το Συμπόσιο ήταν πειραματικό. Εκρίθη ότι η δοκιμασία επέτυχε καθ’ όλες τις παραμέτρους της. Τις οποίες και όλες θα βελτιώσουμε μέχρι αναβίωσής του στην κλασσική του περιωπή!